

DOPORUČENÍ K TESTOVÁNÍ DĚTÍ A URYCHLENÍ JEJICH NÁVRATU DO ŠKOL

Pravidelné testování dětí je jednou z podmínek jejich bezpečného návratu do škol a také jedním z důležitých opatření k prevenci šíření infekce COVID-19 ve školním prostředí. Pro školy, ale především pro děti a jejich rodiny však představuje novou, a tudíž zátěžovou situaci, která klade zvýšené nároky na logistiku i psychiku. Proto je třeba k testování přistupovat citlivě a ohleduplně a snažit se pro všechny zúčastněné zajistit pocit bezpečí. K tomu doporučujeme následující:

1. Ošetřete psychickou pohodu dětí v průběhu testování

Informujte děti srozumitelně a přiměřeně věku, o co se jedná a proč je testování nezbytné. **Povzbudte je**, vysvětlete, že testování může být nepříjemné, ale opravdu jen chvíli.

Odpovězte dětem na všechny související **otázky**. Rozptýlte jejich obavy a strachy, umožněte diskuzi. Dostatek času věnovaný zklidnění dětí přispěje k předcházení odmítavého a zkratkovitého chování kvůli obavám z neznámé situace. Citlivě děti informujte o výsledku testování.

2. Seznamte děti i rodiče předem s tím, jak bude testování probíhat

Informujte děti a rodiny **obvyklými komunikačními kanály školy, využijte piktogramy nebo natočte krátké video** přímo v prostorách, kde bude testování probíhat. Aby si děti i jejich rodiče mohli představit, co je čeká. Komunikujte s dětmi a rodiči pravidelně a informujte je o všech novinkách a změnách v oblasti testování.

3. Testujte děti podle předem připraveného harmonogramu

Testujte děti **ve vyhrazeném prostoru nebo ve venkovních prostorách po menších skupinách a s rozestupy** podle předem daného časového harmonogramu, se kterým jsou rodiny i děti seznámeny. Kromě osob provádějících testování musí být přítomny další dospělé osoby, které pomohou uklidnit děti s pozitivním výsledkem testu a zajistí jejich potřeby do příchodu zákonných zástupců.

4. Nabízejte různé alternativy testování a při testování vždy zohledňujte věk a znevýhodnění dětí

Některé děti mohou mít velké obavy z testování z nosu. Mají už možná negativní zkušenost z předchozího PCR testování. Obavy z tohoto typu testování mohou mít i někteří rodiče. Mějte k dispozici také PCR testy ze slin, případně další alternativy neinvazivních antigenních testů. V případě potřeby umožněte přítomnost rodiče či podpůrné osoby při testování. **Obzvláště citlivě přistupujte k malým dětem v mateřských školách a v nižších ročnících základních škol.** Individuální přístup je také nezbytný **ve speciálních školách a třídách.**

5. Zvažte možnost testování dítěte v rodinném prostředí

Alternativou testování ve škole může být testování **v domácím prostředí**. Dítě by se otestovalo v klidném prostředí svého domova a při příchodu do školy se prokázalo negativní testem. Právě pro zvláště zranitelné děti nebo rodiny, které mají z testování zvýšenou obavu, může být funkční alternativou a pro školy snížením zátěže.

6. V případě pozitivního nálezu uklidněte dítě a podpořte jej do příjezdu rodiny

Informujte dítě srozumitelně a citlivě o pozitivním nálezu testování. **Každé dítě může takovou informaci prožívat různě**, někteří v klidu, ale někteří s velkou úzkostí až panikou. Ujistěte dítě, že **nemůže za to, že se nakazilo**, jelikož je vir v této době hodně rozšířený. **Diskutujte s dítětem o dalších krocích**, které budou následovat. Nabídněte mu po tomto čas **rozptýlení** (čtení, kreslení, poslech hudby či pohádku), psychickou podporu a občerstvení (voda, svačina). **Umožněte mu počkat na příchod rodiny v klidném prostředí a s podporou**.

7. V případě pozitivního nálezu informujte dítě a rodinu, jakou formou zůstane škola v kontaktu

Domluvte se s dítětem a rodinou, **jakým způsobem zahájíte distanční vzdělávání a jaké služby a aktivity lze využít online** (např. konzultace školního poradenského pracovníka, online družina, online čtení s knihovníkem apod.). V případě změn oproti předchozí formě distančního vzdělávání se ujistěte, že je dítě i rodina obeznámena s možnostmi podpory i případnými požadavky na dítě. Zjistěte, zda dítě potřebuje na doma nějaké **učebnice, tištěné materiály, pomůcky a zařídte zápůjčku**. **Přístupujte k dítěti** nejen přiměřeně k věku a zdravotnímu stavu, ale především k aktuální psychické kondici a rovněž ve vazbě na jeho sociální a kulturní zázemí.

8. Komunikujte s dětmi pravidelně o pandemii, nutnosti testování i možnostech prevence onemocnění

Mluvte ve třídě o pandemii, testování i situaci, kdy někomu vyjdou testy pozitivně. **Zdůrazněte fakt, že si nakažení virem nevybíráme. Zdůrazněte důležitost držení se v dobré kondici, snažte se podporovat dobrou náladu a radost dětí**. Mluvte s dětmi o dobré životosprávě jako prevenci onemocnění a posilování imunity. Zařaďte více přestávek v hodinách, krátká protažení, vědomá nadechnutí. Povzbudte děti, aby pravidelně komunikovaly s těmi, kdo jsou v karanténě.

9. Podpořte děti, které se z různých důvodů vzdělávají v domácím prostředí

Děti, které se z důvodu pozitivních testů, karantény v důsledku kontaktu s COVID-19 pozitivní osobou nebo z důvodů obav z nákazy sebe či svých bližních vzdělávají doma, musí mít možnost a potřebnou **podporu ke vzdělávání distančním způsobem** s případným zajištěním přiznaných podpůrných opatření dětem se SVP. Děti by měly mít možnost se připojovat přímo do svých tříd a sledovat výuku online ze svého domova nebo využívat individuálních online konzultací.

10. Umožněte rodinám volbu mezi prezenčním a distančním způsobem vzdělávání

Umožněte dětem plnit povinnou školní docházku obojím způsobem, a to na základě volby rodiny. Některé rodiny, z důvodu obav o zdraví svých dětí nebo svých **blízkých z rizikových skupin žijících ve společné domácnosti**, preferují nechat své děti doma a vzdělávat je distančním způsobem. Právě tyto děti mohou cítit velkou nejistotu, zda je ve třídě s nimi počítáno. **Myslete na ně při plánování změn a všechny děti ujistěte, že nezůstanou vyloučeny ze vzdělávání ani z kolektivu**. Pokud s nimi budete sdílet výuku přímo ze třídy, na začátku hodiny je jmenovitě pozdravte a zkuste zapojit do výuky. Podporujte třídu v pozitivní sociální interakci i s dětmi, které se neúčastní prezenční výuky.